

Project Spijkerbroek denkt ook aan de gierzwaluw!

Op 4 januari 2006 zijn de ramen in het voormalige prostitutiegebied van het Spijkerkwartier te Arnhem definitief gesloten.

In maart 2006 heeft het college van Burgemeester en Wethouders ingestemd met de start van het project herontwikkeling concentratiegebied Thialf. Het project heeft de naam Spijkerbroek gekregen. In het project Spijkerbroek wil de gemeente, samen met de bewoners van het Arnhemse Broek en het Spijkerkwartier, komen tot een levendige woon en werkwijk.

Het ontwerp

Er is een schetsontwerp gemaakt, waarin is weergegeven hoe het gebied rond de Vrijstaat Thialf tussen Dullerstraat, C.A.Thiemestraat en de spoorlijn, er globaal uit komt te zien.

De Vrijstaat Thialf wordt groter en het groene deel, tussen de bouwspeelplaats en de twee scholen aan de Thorbeckestraat, wordt een park voor de bewoners van Arnhemse Broek en Spijkerkwartier. In het park komt meer water, er komen nieuwe paden en een ecologisch eiland. Al vanaf de start van het project is er een enorme betrokkenheid van bewoners, zij hebben actief meegedacht en samen met de gemeente een ontwikkelingsvisie opgesteld.



Op de plek van de huidige Dullerflat aan de Dullerstraat en de voormalige melkfabriek komen nieuwe woningen. Aan de Spijkerstraat en de Karel van Gelrestraat komen appartementen.

Al met al zal het een prachtwijk worden! Maar is dat zo voor alle bewoners? Hoe zit dat met de Gierzwaluwen, mussen en vleermuizen, die al generaties voort hebben gebracht onder de krakkemikkige daken die juist voor hen uiterst riant waren?

Onze gevleugelde vrienden zijn niet vergeten! Op maandag 8 februari 2010 was er in het Stedelijk Gymnasium aan de Thorbeckestraat 17 een werkbijeenkomst van het project Spijkerbroek. Er werd die avond overlegd over de nieuwe ontwerpen van de straten rond het park (Dullerstraat, C.A. Thiemestraat en Thorbeckestraat), de nieuwe hekwerken rondom het park en het ontwerp van het Dullerhof (voormalige Dullerflat en Melkfa-

abriek). De buurtbewoners konden deelnemen aan een prijsvraag voor een nieuwe naam voor het park en kregen informatie over nestkastjes.

Robin Driessen, beleidsmedewerker ecologie gemeente Arnhem, vroeg of ik informatiemateriaal over nestgelegenheden voor de Gierzwaluw kon leveren. Nog mooier zou het zijn aanwezig te zijn met voorbeelden van enige nestkasten en daarbij uitleg te geven.

Zo ging ik die avond met informatie materiaal, foto's en nestkasten naar de Thorbeckestraat om daar samen met Robin te vertellen wat een bijzondere vogel de Gierzwaluw is, die juist in een dergelijk oude stadswijk gekoesterd moet worden.





Het resultaat was zeker niet slecht!

Belangstellende buurtbewoners konden zich deze avond opgeven voor een gratis nestkast. Na deze avond heeft de gemeente Arnhem 60 Gierzwaluwnestkasten, 12 Huismuskasten (elke Huismuskast heeft drie verblijven) en 6 grote vleermuiskasten besteld. De kasten worden in mei opgehangen. De bestaande panden worden dan ook nog niet gesloopt. Dus de bestaande nesten kunnen dit jaar weer dienst doen terwijl de nieuwe al aangeboden worden (vervangende woonruimte voor volgend jaar?). We gaan dit jaar eind juni - begin juli een paar avonden inventariseren in deze wijk. Voor degene die belangstelling heeft hier aan mee te werken, laat het me weten!

Waarom inventariseren van broedplaatsen?

Het is de afgelopen jaren meerdere keren voorgekomen dat zich problemen voordeden bij de sloop of renovatie van panden waar juist in die tijd Gierzwaluwen broeden. Het is een feit dat het vaak huizen betrof van woningbouwverenigingen. Waarom broeden Gierzwaluwen dan ook zo vaak in deze huizen? Gierzwaluwen zoeken spleten en gaten van gebouwen voor nestgelegenheid. Deze huurwoningen, vaak gebouwd in de jaren 70, zijn minder goed afgewerkt. Vaak vinden Gierzwaluwen hier openingen onder de dakgoot of vliegen ze onder de kantpannen. De vogels hebben in deze wijken met dezelfde huizen met dezelfde voor hen zo belangrijke veilige openingen ontdekt, waarnaar ze jaar op jaar terugkeren. Mogelijk speelt ook een rol dat mensen die een woning huren niet zo bang zijn dat een broedende vogel "schade" aan de woning toebrengt. Het is voor de Gierzwaluw een reëel probleem als deze veilige plekken, waar al tiental-

len jaren generaties jonge vogels uitgevlogen zijn, plotseling afgedicht worden. Maar natuurlijk, ook deze woningen hebben onderhoud nodig. Gelukkig houden woonstichtingen steeds vaker rekening met vogels om zo nestgelegenheid te behouden. Als dit niet kan, wordt vaak nieuwe nestgelegenheid aangebracht en waar mogelijk worden de renovaties buiten de broedtijd uitgevoerd. Maar ook bij een aantal particuliere huizen hebben we goed adviezen kunnen geven.

Waar woont *Apus apus*?

In 2003, al weer zeven jaar geleden, was de Gierzwaluw bij vogelwerkgroep de jaarvogel. We hebben toen gevraagd aan de leden broedplaatsen van Gierzwaluwen door te geven. Dit resulteerde in een overzicht van 249 nestplaatsen in het werkgebied van de vogelwerk-

groep Arnhem e.o. Inmiddels staat de teller op 308 nestplaatsen. Ondanks dat 308 nestplaatsen maar een klein percentage is van het daadwerkelijke aantal broedplaatsen hebben we een aardig beeld gekregen waar we broedplaatsen van Gierzwaluwen kunnen aantreffen. Dit overzicht kan ons helpen problemen te voorkomen bij b.v. sloop of renovatieplannen, maar ook om te adviseren bij vervanging van nestgelegenheid. We willen dit overzicht graag actueel houden en waar mogelijk uitbreiden.

Daarom vragen we jullie nestplaatsen van Gierzwaluwen door te geven uit het hele werkgebied van de vogelwerkgroep. Ook al eerder doorgegeven plaatsen, waar dit jaar opnieuw weer gebroed wordt, zijn welkom. Ook kunnen de waarnemingen worden doorgegeven op de site van de vogelwerkgroep. Belangrijk is dan dat



de gevraagde gegevens uit de lijst ook worden ingevoerd.

Bijgevoegde tips voor het inventariseren van nesten van Gierzwaluwen en een waarnemingslijst!

Graag na broedperiode zenden naar:

Theo Verhoeven
Van Der Hoevensstraat 136
6931DG Westervoort
of via e-mail t.verhoeven9@chello.nl
tel: 026- 3114227

Dank aan Robin Driessen voor het geven en delen van informatie
en aan Peter Schulenberg voor het kritisch nalezen van dit artikel.

